

Asceza w literaturze i sztuce

Opracowała: Kinga Bartkowiak, absolwentka etnologii, copywriterka, blogerka. Miłośniczka zdrowego stylu życia, jogi i medytacji

Nikom nie jest obce doświadczenie wyrzekania się czegoś, zwłaszcza przyjemności, aby osiągnąć coś znacznie bardziej wartościowego. Dobrze sobie o tym przypomnieć zwłaszcza w okresie Wielkiego Postu, kiedy to wyrzeczenia spełniają szczególną rolę. Czas pokuty przygotowuje chrześcijan do najważniejszych świąt w roku liturgicznym, m.in. Wielkanocy. Jednak każdy człowiek, nawet ściśle przestrzegający postu i zaleceń Kościoła, nie staje się od razu ascetą. Jest nim bowiem ktoś, kto poświęca niemal wszystko, co ma, w drodze do zbawienia. A jak motyw ascezy przedstawiony został w popularnych dziełach hagiograficznych i malarskich.

Carlo Dolci, Św. Paweł Pustelnik (1648)

W literaturze hagiograficznej i sztuce motyw ascezy jest obecny od czasów starożytności. W Biblii, na wielu swoich kartach mówi o osiągnięciu religijnej i moralnej doskonałości poprzez wstrzemięźliwość, ćwiczenia duchowe i realizację nauki Chrystusa.

Motyw ascetyzmu w literaturze średniowiecznej

Postać ascety nieodłącznie kojarzy się z literaturą średniowieczną oraz dziełami hagiograficznymi opisującymi żywoty świętych i legendy z nimi związane. Asceza w wiekach średnich stała się obok rycerza i władcy jednym z wzorców osobowych godnych podziwiania oraz naśladowania.

Pochodzenie słowa „asceza”

Termin „asceza” ma pochodzenie greckie, wywodzi się od czasownika, który oznaczał „ozdabiać, ćwiczyć, udoskonalać”. Dlatego też ascetyzm stał się wyrażeniem określającym treningi i ćwiczenia prowadzące do doskonałości. Starożytni atleci byli przez Greków nazywani „askite”. Poświęcali się w innych sferach życia, po to, by wzmocnić swoje ciało, a jednocześnie zachowywali się wstrzemięźliwie. Takie ćwiczenia fizyczne chrześcijaństwo przeliczyło na „duchowe”. Religijni ascety ćwiczyli się w cnotach, pragnąc doprowadzić się do jak najbardziej doskonałej cnotliwości, na ile może na to pozwolić ułomna natura człowieka.

W samym Piśmie Świętym pojęcie ascetyzmu pojawia się wyłącznie raz, zostało użyte przez apostoła Pawła w odniesieniu do życia trudnego, wypełnionego wyrzeczeniami.

**Aby czytać dalej, potrzebujesz pełnego dostępu.
Przeglądaj wszystkie materiały w ramach abonamentu lub prenumeraty.**

Korzyści:

- nielimitowany dostęp do treści,
- aktualizacje materiałów w niezbędnikach, nawet do 2 razy w tygodniu,
- e-czasopisma w nowej, wygodnej formie,
- dodatkowe materiały i wzory dokumentów do pobrania,
- dostęp do porad cenionych ekspertów i praktyków,
- zniżki na kolejne produkty, szkolenia i webinary

i znacznie więcej...

**Zamów na: www.oficynamm.pl
lub skontaktuj się z nami: 800 702 902, bok@oficynamm.pl**